

УДК 316

Юлія Степанок**ДЕКОРАТИВНІ МОДИФІКАЦІЇ ТІЛА В КОНТЕКСТІ
ВІЗУАЛІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ**

Будучи одним із видів декоративного модифікування тіла, татування допомагає людям «читати» і розуміти інших людей за допомогою графічних образів. Воно було розпізнавальним знаком, який привертало до себе увагу, виділяло на тлі інших, прикрашало. Деякою мірою, мистецтво повністю покривало своє тіло малюнком взяло на себе властивості одягу. Воно так само добре привертало увагу, тільки захисна функція з практичної трансформувалася в символічну.

Історія перших малюнків на тілі сягає своїм корінням ще в давні часи, коли люди за допомогою мальованих знаків могли визначити приналежність до певного племені. Важливим моментом було те, що для білої шкіри характерним є нанесення знаків у вигляді орнаментів і кольорів, для темної – скарифікація (шрамування). Стародавні Полінезійські та індонезійські аборигени зберегли звичай рельєфних візерунків на тілі і до наших днів, передаючи його з покоління в покоління. Тому, можна сказати, що татування є як соціально-культурною, так і генетичною ознакою. Родові знаки-татування наділялися особливими магічними властивостями і свідчили про важливі події в житті. Сьогодні це є теж актуальним.

В історії татування був період, коли вони переходили з масової категорії в елітарну і навпаки, були сакральним символом, закодованою інформацією й ознакою соціальної приналежності. Проте час десакралізації триває і до сьогодні. Татування завжди, переходячи з однієї епохи в наступну, були культурним визначенням приналежності: до племені, касты, полісу, цеху, пізніше мали стійкі асоціації з маргінально-кримінальними колами. Зараз ця практика все менш актуальна і якщо ще в минулому столітті були певні стереотипи щодо людей із татуваннями, то сьогодні через масову популяризацію цього явища, межі ідентифікації майже зникли. Таким чином, від перших ритуальних малюнків і до наших днів від-

бувалася поступова інтеграція, трансформація і популяризація їх у суспільстві. Можна помітити, що сьогодні татуювання є не тільки символічною прикрасою тіла, модним атрибутом, а все частіше музейним експонатом. тобто об'єктом масової культури.

У ХХІ ст. татуювання вже не можна назвати предметом ідентифікації, адже межі, що могли дати розуміння належності людини до певного кола зникли. У сучасному еkleктичному світі відбувається змішання знаків і символів, які вже складно віднести певним культурним колам.